

Tézy z didaktiky náboženstva a katechetiky

- 1. Základné pojmy:** katechéza v kontexte procesu evanjelizácie vs. vyučovanie náboženstva, komplementarita katechézy a vyučovania náboženstva, katechetika a didaktika náboženstva;
  - 2. Obsahové hľadisko vyučovania náboženstva:** obsah vzdelávania v kontexte vyučovania náboženstva, kritériá výberu obsahu vzdelávania, základné normatívne dokumenty vymedzujúce obsah vzdelávania pred a po kuriikulárnej transformácii regionálneho školstva
  - 3. Vývinové charakteristiky osoby a ich využitie pri vyučovaní náboženstva:** Eriksonova koncepcia životnej cesty; Piagetova koncepcia kognitívneho vývinu; Kohlbergova koncepcia morálneho vývinu; J.K.Fowler a jeho koncepcia vývinu „Faith“
  - 4. Procesuálne hľadisko vyučovania náboženstva:** pojem vzdelávacie ciele, hierarchizácia a taxonómia vzdelávacích cieľov v kontexte vyučovania náboženstva; príprava na hodinu
  - 5. Motivačné faktory vyučovacieho procesu:** problematika hodnotenia a klasifikácie žiakov na hodinách náboženstva a funkcie hodnotenia; problémové správanie žiakov, jeho príčiny a vzťah k motivácii na hodinách, techniky modifikácie správania, stratégie zvládania triedy
  - 6. Osobnosť a autorita učiteľa náboženstva (katechétu):** prechod od chápania učiteľstva ako povolania k učiteľstvu ako profesii, profesijné štandardy učiteľa, koncepcia kariérneho postupu učiteľa; typológia osobností učiteľa; požiadavky na udelenie a podržanie kánonickej misie pre učiteľa náboženstva; formálna a neformálna autorita učiteľa; faktory podmieňujúce autoritu učiteľa, autorita v kontexte procesu formácie
  - 7. História katechézy:** kerygmatická katechéza v apoštolskej dobe, špecifiká Pavlovho a Jánovho ohlasovania; katechumenálna katechéza v období Cirkevných otcov; stredoveká katechéza; humanistická katechéza
  - 8. História katechézy - obdobie katechizmu:** katechéza v období Tridentského koncilu, katechéza v období osvietenstva, Mníchovská škola a jej vplyv na katechézu; vplyv biblického, liturgického a kerygmatického hnutia na katechézu v 20. storočí
  - 9. Súčasná katechéza po Druhom vatikánskom koncile:** dokumenty Magistéria relevantné pre súčasnú katechézu, ich vznik a krátka charakteristika; modely súčasnej katechézy a reč v súčasnej katechéze
  - 10. Pramene a princípy katechézy**
-

Tézy z pedagogiky – teórie výchovy, dejín pedagogiky, alternatívnych školských systémov a všeobecnej didaktiky

- 1. Pedagogika ako vedný odbor, systém pedagogických vied, hraničné pedagogické disciplíny**
  - historický vývoj pedagogiky
  - predmet pedagogiky, základné pedagogické pojmy a ich vzťahy
  - sústava pedagogických vedných disciplín
  - vzťah pedagogiky k iným vedám
- 2. Ciele, predmet a obsah teórie výchovy**
  - postavenie výchovy v štruktúre pedagogických vied, vývoj pojmu výchova
  - vnútorné podmienky vývoja jedinca (dedičnosť, povaha, Ja – ako osobnosť /Rogers, Maslow, Quist/)
  - vonkajšie podmienky vývoja jedinca – výchova, prostredie; 4 teórie vzťahu vnútorných a vonkajších podmienok
  - význam intencionálneho výchovného prostredia (škola, záujmové organizácie, cirkevné a športové inštitúcie, masovokomunikačné prostriedky...)
- 3. Zásady, metódy, formy a prostriedky teórie výchovy a ich uplatnenie**
  - výchovné zásady podstata a význam
  - najvýznamnejšie výchovné formy
  - výchovné prostriedky a ich využitie v rozumovej, mravnej a náboženskej výchove
- 4. Výchova a vzdelávanie v staroveku a za feudalizmu**
  - názory a diela gréckych filozofov a ich vzdelávanie (Sokrates, Platón, Aristoteles, Demokritos, Škola Aténska a Spartská)
  - charakteristické znaky výchovy a vzdelávania v Ríme (Cicero, Seneca, M. Aurélius – odkaz pre súčasnosť)
  - školy farské, kláštorné a katedrálne, vznik mestských škôl, vznik a význam stredovekých univerzít
- 5. Pedagogické myslenie vo svete**
  - pedagogické názory, systém, dielo a odkaz J. A. Komenského
  - pedagogický odkaz, prínos a dielo J. Locka, J. J. Rousseaua, Pestalozziho, Herbarta
  - školské reformy Márie Terézie a Jozefa II.
- 6. Význam, ciele a úlohy dejín pedagogiky vo svete a u nás**
  - postavenie Karlovej univerzity medzi stredovekými univerzitami, význam
  - odkaz Academie Istropolitany, Trnavskej univerzity, Evanjelického pedagogického lýcea
  - významné miesta škôl, pedagogickej vedy, inštitúcií a pedagogických osobností na Slovensku (VŠ, univerzitné knižnice, evanjelické lýceum, Matica slovenská, SAV, M. Bel, E. Štúr, Čecetka, Mátej, Bakoš...)
- 7. Ciele a význam alternatívnych škôl**
  - porovnanie reflexívneho, pragmatického, humanistického a informatistického školstva ako systémovej zmeny
  - význam prínosu J. Deweya, M. Montessori, Don Bosca, P-C-E Rogersa...
  - postavenie učiteľa v alternatívnych školských systémoch, perspektívy

8. Všeobecná didaktika ako reflexia teórie a praxe vyučovania a vzdelávania, pojem, predmet

- vzťah všeobecnej didaktiky k odborovým didaktikám
- ciele, pojem, formulácia, taxonometria Blooma a Kratwohla
- charakterizujte koncepcie vyučovania a porovnajte koncepciu slovo-názor. vyučovania, problémového, humanistického

9. Vyučovací proces

- fázy vyučovacieho procesu
- obsah vyučovacieho procesu a dokumenty
- najvýznamnejšie vyučovacie formy a metódy vyučovania

10. Tvorivá osobnosť kresťanského učiteľa a žiaka vo výchovnom a vyučovacom procese

- autenticosť, profesionalita a kompetentnosť učiteľa
- výchovný štýl učiteľa
- úloha rastu, sebareflexie, sebvýchovy a sebvzdelávania učiteľa
- metódy a formy individuálnej a skupinovej práce

Tézy zo psychológie

1. Percepcia – pociťovanie a vnímanie. Predstavivosť a pamäť
2. Myslenie, reč a inteligencia
3. Emocionalita a integrujúce funkcie – pozornosť, vedomie, vôľa
4. Teórie osobnosti: Freud, Jung
5. Teórie osobnosti: Dollard, Miller
6. Teórie osobnosti: Maslow, Rogers,
7. Teórie osobnosti: Existencialistický prístup, Logoterapia
8. Vývin a utváranie osobnosti
9. Dynamizmy adaptácie osobnosti
10. Sociálna interakcia – Prosociálne a agresívne správanie. Sociálna interakcia – kooperácia a kompetícia